

KADIN HAKLARI EL KİTABI

Yayına Hazırlayan
Ankara Barosu Kadın Hakları Kurulu

Ankara Barosu
Ankara, 2006

Ankara Barosu Yayınları

3. Basım

500 adet basılmıştır.

Ankara, 2006

ISBN 975-6037-23-7

Telif Hakkı © Ankara Barosu, 2006.

Bu eserin telif hakları Ankara Barosu'na aittir.

Bu yayınlara ilgili olarak 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndan doğan her türlü hak saklıdır. Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında Ankara Barosu'nun yazılı izni alınmadan çoğaltılamaz.

Ankara Barosu Bilgi ve Belge Merkezi tarafından kataloglanmıştır.

(bilgibelgemerkezi@ankarabarusu.org.tr)

346.01

Kadın Hakları El Kitabı/Yay. haz.:Ankara Barosu Kadın Hakları

Kurulu. __3. bs. Ankara: Ankara Barosu,2006

70 s.;19,5 cm. __ (Ankara Barosu yayınları)

ISBN 975-6037-23-7

1. Kadın Hakları 2. Ailenin Korunması 3. I. Ankara Barosu Kadın Hakları Kurulu

İletişim Adresi:

Ankara Barosu Başkanlığı

Ankara Adalet Sarayı Kat: 5

(06100) Sıhhiye / Ankara

Tel : + 90 (312) 310 55 26

Faks : + 90 (312) 309 22 37

E-Posta : ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr

Web : www.ankarabarusu.org.tr

Baskı : Ustaoglu Basım Yayın Ltd. Şti.

Tel : + 90 (312) 229 64 81

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
GİRİŞ	13
I. Ailenin Korunmasına Dair Kanun	15
Yasanın Amacı	15
Yasanın Uygulanması	16
Müracaat	16
Yetkili Mahkeme	18
Mahkeme Masrafları	18
Kanuna Göre Alınacak Tedbirler	18
Koruma Kararına İtiraz	20
Nafaka	20
Koruma Kararının Takibi	21
Koruma Kararının Süresi	22
II. Türk Ceza Yasası	23
III. Türk Medeni Yasası	32
Evlenme	32
Yaş	32
Evlenmeye Rıza	32
Soyadı	33
Aile Konutu Seçme Hakkı	34

Aile Konutu Şerhi	34
Usul	35
Meslek Seçimi	35
Velayet	36
Kadının Evdeki Emeginin Değerlendirilmesi	36
Evlilik Birliği Devam Ederken Alınabilecek Ekonomik Tedbirler	37
Nafaka	37
Yetkili Mahkeme	38
Tasarruf Yetkisinin Sınırlandırılması	38
Boşanma	39
Tedbir Nafakası	40
Maddi Manevi Tazminat	41
Yoksulluk Nafakası	42
Velayet ve İştirak Nafakası	43
Çeyiz ve Ziyet Eşyaları	44
Yetkili Mahkeme	45
Gizli Duruşma İstemi	46

Yasal Mal Rejimi (Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi)	46
Aile Konutu ve Ev Eşyası	47
Miras Payları	48
İmam Nikahı Geçersizdir.	48
Evlilik Birliği Dışında Doğan Çocuğun Hukuki Durumu	49
Evlat Edinme	50
Genel Koşullar	50
Birlikte Evlat Edinme	51
Tek Başına Evlat Edinme	52
Ergin ve Kısıtlıların Evlat Edinilmesi	52
IV. Aile Mahkemeleri	53
V. İş Kanunu	55
ÖRNEK DİLEKÇELER	61
BAŞVURULACAK KURUM VE MERKEZLER.	69

ÖNSÖZ

'Bütün güzel kadınlar zannettiler ki / Aşk üstüne yazdığım her şiir / Kendileri için yazılmıştır'. Her şair böyle mi düşünür veya duyumsar? Bilmiyorum. Ama *Orhan Veli* böyle diyor.

İster annemiz, ister eşimiz, ister kız kardeşimiz, isterse sevgilimiz veya arkadaşımız olsun, çirkin kadın olmadığına inanan ben, her türlü ilişkide, ama her şeyden önce kadın/erkek ilişkisi bağlamında, bir şeye daha inanıyorum: *'birbirimize ihtiyacımız var'*. Onun için *'kendimizi feda etmeden vermeyi öğrenmemiz'* gerekir.

İlgi duyup araştıranlar bilir. *Freud*'un düşünce dünyasının anahtarı olan bir sözcük vardır. Bu sözcük *'bastırma'* dır. *Freud*'a göre, tüm psikanaliz bastırma kuramı üzerinde yükselir. *Freud*'cu bakış açısına göre: *toplumun özü bireyin bastırılması, bireyin özü de kendisini bastırması* üzerine kuruludur.

En kadim insan davranışlarını bile tarihin yönlendirip koşullandığını göz önüne aldığımızda, kadın özgürlüğü hareketinin temelini de, erkeğin kadını bastırması üzerinde yükseldiğini kabul etmemiz gerekir.

Bu bağlamda, *Sartre*'ın, *'siyah adam sorunu yoktur, beyaz adam sorunu vardır'* maksiminden hareketle, *'kadın sorunu*

Ankara Barosu Yayınları/2006

'yoktur, erkek sorunu vardır' demek, sanırım yanlış ve erkeklere haksızlık olmayacaktır.

Makyavel, temelde kötü olan bir dünyada, 'kendini korumak isteyen hükümdarın, iyi olmamayı öğrenmesi gerekir' diyor. Bu alıntıdaki 'hükümdarın' yerine 'kocayı' veya 'erkeği' koyabilirsiniz. Kendi iktidarını korumak isteyen erkek veya koca, her nasılsa iyi olmamayı çok iyi öğrenmiştir.

Peki! Erkeğe kötü olmayı öğretene veya iyi olmayı öğretemeyen kim? Bunu da, bir zamanlar çok gözde olan bir fıkra ile çeşitlendirmek istiyorum. Fıkra şöyle: *Tanrı önce Adem'i yarattı. Ama Adem, yalnızlıktan yakınıyordu. Tanrı onu uyuttu ve kaburgasından Havva'yı yarattı. Adem hala üzgündü. Bunu gören Tanrı: Canını sıkan ne, Adem? diye sordu. Senin için yarattığım güzel kadına baksana! Adem şöyle yanıtladı; 'evet, ama benim önce bir anneye ihtiyacım var.'*

Sanırım erkek olarak, kadınlara bakışımız ve davranışımız konusunda annelerimizi sorgulamamız gerekiyor.

Yaptığım bu ironi ile kastettiğim, bizlerin dinsel mitler aracılığı ile tevarüs ettiğimiz ve erkek olarak çok benimsediğimiz, aklın ve iktidarın erkek olduğuna ilişkin takıntı nevrozumuz, saplantımız ve yanılığımızdır.

Sorunun kadının yönünden ele alınması durumunda, ne söylenmesi gerektiğini *Simone de Beauvoir*, 'İkinci Cins' isimli özgün eserinde, biraz da yakınen şöyle ifade ediyor: 'kadınlar, kendi tasarılarını yansıtan herhangi bir erkek miti kurmamış' oldukları içindir ki 'hala erkeklerin rüyalarıyla rüya görüyorlar.'

Simone de Beauvoir bu eksikliği, kendi bilincine varıştaki can alıcı bir başarısızlığa, kadınların kendilerini bir özne olarak ortaya koyamamış olmalarına, erkeklerle ilişkili olarak 'öteki' konumunda kalmaya göz yummalarına bağlıyor ve ekliyor : 'Bir mit, her zaman, umutlarını ve korkularını bir aşkınlık göğüne yansıtan bir özne inşa eder.'

Simone de Beauvoir'ın kadınlar için çizdiği ideal şudur: 'kadınlar kendi kendilerine, özgürce seçilmiş tasarı ve serüvenler aracılığıyla kendi aşkınlıklarına, kendi kendini tanımlama ve yargılama durumuna gelebilmek için, içine kapatılmış oldukları içkinlikten kurtulmak ve yaşamın içkinliğinin üstünü çıkan özgür bilinç haline gelmek zorundadırlar'.

Burada kadının temel özelliği olarak sunulan 'ötekilik', özgür ve özerk olduğu varsayılan bir varlığın, temel ve egemen olan bir başka egoya göre, 'öteki' statüsünü benimsemek zorunda kaldığı özel bir durumdur. Bu

anlamdaki 'öteki' olarak alındığında, kadın, içkinliğe mahkum edilmiş bir nesne olarak değişmezleştirilir, aşkınlığın üstü tamamen örtülür ve başka bir bilinç tarafından aşılır.

Kadın Hakları ve Kadının İnsan Hakları, *Jack Donnelly*'nin işaret ettiği üzere, 'iç içe geçme' metaforuna uyan insan hakları rejimi, diğer bir deyişle 'alt rejimi', işlevsel anlamda sınırlı yetkileri olan, dünya çapında üyelere sahip organizasyonlarca temsil edilen ve kurumsal çerçeveye daha az bağımlı tek konulu insan hakları rejimi içinde yer alır.

Tek konulu rejimler, karşılıklı çıkarların olduğu tek bir alanda geniş katılımı sağlamak için, kendi faaliyetlerini belli konular çerçevesinde sınırlayarak karşılıklı bağımlılıklar ağında kendilerine bir yer edinirler.

İnsan Hakları alanında geleneksel olarak üvey evlat muamelesi gören kadın haklarına ilişkin rejim, ırk ayrımcılığı, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunda ve tüm Birleşmiş Milletler merkezli rejimde ele alınan üst başlıklı bir konu iken, aynı komisyon tarafından cinsiyete dayalı ayrımcılığı büyük ölçüde Kadın Statüsü alanına hapsetmiştir.

Ama öyle de olsa, son on beş yıl içinde, kadın hakları rejiminin normatif ve usule ilişkin düzenlemeleri önemli ölçüde gelişme kaydetmiş ve kadın haklarına ilişkin konular uluslararası insan hakları tartışmalarının arasında yer almaya başlamıştır.

Dileğimiz, ulusal kadın hareketlerinin siyasi faaliyetleri ve bilinç yükseltme etkinlikleri ile birlikte gelişip güçlenen kadın haklarının, uluslararası bir çerçeveye oturması, bu bağlamda kadın hakları konusunda uluslararası bir uzlaşının pekişmesidir.

Bu duygu ve düşünceleri taşıyan Ankara Barosunun, tüm olanakları ve gücü ile ulusal ve uluslararası kadın haklarının en büyük destekçisi olduğunu belirtir, Ankara Barosu Kadın Hakları Kurulu tarafından hazırlanan bu kitapçığın, tüm kadınlarımıza yararlı ve yol gösterici olmasını diler ve bu kitapçığın hazırlanmasında katkısı olan herkese en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla.

Av. V. Ahsen COŞAR
Ankara Barosu Başkanı

GİRİŞ

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve yasalar önünde eşitlik mücadelesini yüzyıllar boyu sürdüren kadınlar; bu mücadelenin ürünü, ülkemizde son dönemlerde yapılan kimi yasal düzenlemelerle kısmi kazanımlar elde ederek almışlardır.

01.01.2002 tarihinde yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu, tamamen değişerek kadına yeni haklar sağlamış, ayrımcılığı ortadan kaldırmış, evlilik birliği içinde eşit hak ve sorumluluklar getirmiştir.

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Yasası ise bugüne değin erkeğin ve toplumun tasarrufunda bulunan kadın bedeni ve vücut bütünlüğünü, “bireyin hak ve özgürlükleri” kapsamında değerlendirmiştir.

Var olan tüm yasalarda olduğu gibi ceza yasasının da uygulayıcıların elinde etkin hale geleceğinin bilincindeyiz.

Getirdiği tüm hak ve yeniliklere karşın tam eşitliğin sağlanamadığı yasal düzenlemelerden öte, gerçek eşitliğin TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN sağlanması ile mümkün olacağına altını çizerek; öncelikle mevcut

Ankara Barosu Yayınları/2006

haklarımızı bilmek, kullanmasını öğrenmek ve etkin olarak kullanmak konusunda yardımcı olmak üzere, bu kitapçığı son değişiklik ve yeniliklerle birlikte yeniden hazırlamış bulunmaktayız.

Ankara Barosu Kadın Hakları Kurulu olarak 3. kez yayına hazırlanan bu kitapçığın yararlı olacağı umudunu taşımaktayız...

Sevgilerimizle.....

Ankara Barosu Kadın Hakları Kurulu

I - AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN YASANIN AMACI

Bu kanun sadece kocanın değil, aynı çatı altında yaşayan herhangi bir aile bireyinin, şiddetine maruz kalan kişileri koruma amacını taşımaktadır.

YASA HER TÜR ŞİDDETE KARŞI KORUMA SAĞLAMAKTADIR!

4320 sayılı ailenin korunmasına dair yasanın uygulanması sadece fiziksel şiddete yönelik değildir.

Şiddet, özgürlükten de alıkoymak dahil olmak üzere kadına yönelik fiziksel, ekonomik, psikolojik zarar verme ve cinsiyete dayalı her türlü eylemdir.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET; KADININ YAŞAM HAKKININ, GÜVENLİĞİNİN, ONURUNUN, ÖZGÜRLÜĞÜNÜN VE BEDENSEL BÜTÜNLÜK HAKKININ SİRF KADIN OLDUĞU İÇİN İHLALİDİR.

- İtilip kakılıyor, tartaklanıyor, tokatlanıp-yumruklanıyor, tekmeleniyor, kesici-vurucu

aletlerle bedenimize zarar veriliyorsa fiziksel şiddet,

- Hakarete uğruyor, aşağılanıyor, başka kadınlarla karşılaştırılıyor, aldatılıyor, tehdit ediliyor, istediğimiz insanlarla görüşmemiz engelleniyorsa duygusal şiddet,
- Para harcama yetkimiz kısıtlanıyor, çalışmamız engelleniyor, paramıza el konuyorsa ekonomik şiddet,
- İsteğimiz dışında cinsel ilişkiye zorlanıyor, istemediğimiz ortamlarda ve istemediğimiz biçimlerde cinsel ilişkiye zorlanıyorsak cinsel şiddet

Yaşıyoruz demektir!

YASANIN UYGULANMASI

MÜRACAAT :

- Öncelikle en yakın karakola başvurup olayla ilgili şikayette bulunun ve şikayetinizin bir

tutanağa geçmesini sağlayın. Adli Tıptan rapor almak istediğinizi karakola bildirin!

- Veya Cumhuriyet Savcılığı'na bir dilekçeyle başvurup suç duyurusunda bulunun ve mutlaka Adli Tıptan rapor almak istediğinizi bildirin!
- Cumhuriyet Savcılığına başvurmaksızın, nöbetçi aile mahkemesine vereceğiniz dilekçeyle de Yasa'nın korumasından yararlanabilirsiniz. Ancak daha önce açılmış boşanma davanız varsa bu tedbirlerin uygulanması için dilekçenizi davaya bakan aile mahkemesine vermeniz gerekir.
- Bunlar dışında, bulunduğunuz ilin Barosuna bağlı varsa Kadın Danışma Merkezi veya adli yardım bürosuna da yasal haklarınızı ve şiddetten korunma yollarınızı öğrenmek için başvurabilirsiniz.

BU BAŞVURULARIN TAMAMI, BİZZAT ŞİDDETE UĞRAYAN TARAFINDAN YAPILABİLECEĞİ GİBİ KOMŞULAR, AKRABALAR VE

Ankara Barosu Yayınları/2006

YAKINLAR TARAFINDAN DA YAPILMASI MÜMKÜNDÜR.

YETKİLİ MAHKEME :

Tedbir kararı her yerden alınabilir. Örneğin, şiddete uğrayan kadın evden kaçıp, başka bir ilde oturan ailesinin yanına gitse dahi bulunduğu yerdeki mahkemelerden de bu kararı talep edebilir.

MAHKEME MÂSRAFLARI :

4320 Sayılı yasa ile ilgili olarak yapacağınız işlemlerden masraf alınmayacaktır. (Harca tabi değil)

KANUNA GÖRE ALINACAK TEDBİRLER :

- Şiddeti uygulayan evden uzaklaştırılır,
- Size, çocuklarınıza ve diğer aile bireylerine karşı şiddete ve korkuya yönelik davranışlarda bulunması engellenir,

- Sizin ve çocuklarınızın eşyalarına zarar vermesi engellenir,
- Telefon, mektup vs. iletişim vasıtalarıyla sizi rahatsız etmemesi sağlanır,
- Şiddet uygulayanın silahı elinden alınır,
- Alkol ve uyuşturucuyu evde kullanmaması veya bu şekilde eve gelmemesi sağlanır.

Bunların dışında **aile mahkemesi** ayrıca durumunuzun gerektirdiği başkaca tedbirlerin alınmasına da karar verebilir.

Yine ayrıca Hakim, sayılan tedbirlerin birine, birkaçına ya da hepsine birden karar verebilir.

Bu nedenle, aile içi şiddete uğrayan bireyin, yasada yazılı olmamakla birlikte kendisi bakımından alınmasını istediği diğer tedbirleri başvurusunda belirtmesinde fayda vardır.

Ankara Barosu Yayınları/2006

KORUMA KARARI DOSYA ÜZERİNDEN YAPILAN İNCELEME İLE VERİLİR, DURUŞMA YAPILMAZ.

KORUMA KARARINA İTİRAZ :

Karara itiraz edilse bile, itirazın incelemeye alınması koruma kararının uygulanmasını engellemez.

Koruma kararı bir tedbir niteliğinde olmasına karşın kesindir. Temyiz edilemez.

NAFAKA :

- 4320 Sayılı Yasa'daki tedbirlerin alınması için aile mahkemesine verdiğiniz dilekçenizde kendiniz ve çocuklarınız için gerekli nafaka miktarını belirleyip, istemelisiniz.
- Hakim eşinizin evden uzaklaştırıldığı süre boyunca, geçiminizin temini bakımından eşinizin, size ve çocuklarınıza nafaka ödemesine karar verecektir.

KORUMA KARARININ TAKİBİ :

- Sizin ya da herhangi bir kişinin, eşinizin tedbir kararına uymadığını bildirmesi halinde, karakol soruşturma başlatmak ve olayı Cumhuriyet Savcılığı'na bildirmek zorundadır.
- Cumhuriyet Savcılığı koruma kararına uymayan eşiniz hakkında dava açacak ve eşiniz üç aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.
- Ya da bizzat şahsınızın Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunması mümkündür.

ŞİDDET UYGULAYAN EŞİN, KARARDA HÜK-
MEDİLEN TEDBİRLERE AYKIRI DAVRANMASI
HALİNDE TUTUKLANACAĞI VE HÜRRİYETİ
BAĞLAYICI CEZAYA HÜKMEDİLECEĞİ HUSU-
SUNUN KENDİSİNE İHTAR EDİLMESİ GEREKİR.
EĞER KORUMA KARARINDA BU İHTAR
YAPILMAMIŞSA, ŞİDDET UYGULAYAN EŞİN
KORUMA KARARINDAKİ TEDBİRLERE AYKIRI
DAVRANMASI HALİNDE, KORUMA KARA-
RINA AYKIRILIK SUÇU OLUŞMAYACAKTIR.

Ankara Barosu Yayınları/2006

MAHKEMENİN KORUMA KARARINDAKİ BU
HUSUSA DİKKAT ETMEK GEREKMEKTEDİR!

KORUMA KARARININ SÜRESİ :

Tedbirlerin uygulanmasına ilişkin süre 6 ayı geçemez.

Sürenin sonunda şiddet tekrarlanacak olursa, şiddete uğrayan birey koruma kararı için yeniden başvuruda bulunabilir.

II - TÜRK CEZA YASASI

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Yasası, kadının cinsel ve bedensel bütünlüğünü koruyan değişiklikleri içermektedir

Yeni Türk Ceza Yasası,

TÖRE CİNAYETLERİNİ CEZALANDIRMAKTA,

BİRDEN FAZLA EVLİLİĞİ ve İMAM NİKAHINI YASAKLAMAKTA,

RESMİ NİKAH YAPILMADAN GERÇEKLEŞTİRİLMEK İSTENEN DİNİ NİKAHLARI CEZALANDIRMAK SURETİYLE ENGEL OLMAKTA,

EVLİLİK İÇİ TECAVÜZÜ SUÇ SAYMAKTA,

TECAVÜZ VE CİNSEL TACİZİ TOPLUMA KARŞI DEĞİL KADININ BEDEN BÜTÜNLÜĞÜ VE CİNSEL ÖZGÜRLÜĞÜNE KARŞI İŞLENMİŞ BİR SUÇ OLARAK KABUL ETMEKTE,

İŞYERİNDE, EĞİTİM KURUMUNDA VEYA AİLE İÇİNDE TACİZ VE TECAVÜZÜ CEZALANDIRMAKTA, MAĞDURUN BU EYLEM SONUCU İŞSİZ KALMASI, EĞİTİM KURUMUNU TERKETMESİ VEYA AİLEDEN AYRI KALMASI HALİNDE VERİLEN CEZAYI ARTTIRMAKTA,

TECAVÜZ SONUCU HAMİLE KALAN KADININ KENDİ İSTEĞİNİN BULUNMASI HALİNDE (hamileliğin 20 haftayı geçmemiş olması koşulu ile) HASTANE ORTAMINDA OLMAK KOŞULU İLE KÜRTAJ OLMASINA İZİN VERMEKTE,

AYNI KONUTTA YAŞANAN BİRLİKTELİKLERDE KÖTÜ MUAMELE VE ŞİDDETİ CEZALANDIRMAKTA,

AİLE HUKUKUNDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLERİ YERİNE GETİRMEMEYİ SUÇ SAYMAKTA

HAKİM VE SAVCI KARARI OLMADAN YAPILACAK KEYFİ BEKARET KONTROLÜNÜ (her tür genital muayeneyi) YASAKLAMAKTA'DIR.

Yeni Türk Ceza yasası eskisinde olduğu gibi Aile ve toplumda yaşanan her tür şiddet eylemini de cezalandırmaktadır.

Yaşanılan şiddet, fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet olabilmektedir.

Fiziksel şiddet; her tür dayak, tokat, tekme, yumruk, bıçak ve benzeri aletlerle saldırmak, öldürmeye kalkışmak v.b.....

Cinsel şiddet; istenmeyen cinsel davranışlara zorlamak, tehdit ve cebirle her tür cinsel ilişki kurmak, fuhuş yapmaya zorlamak v.b...

Psikolojik şiddet; tehdit, hakaret, sövmek, alıkoymak, özgürlüğünden yoksun bırakmak v.b...

YENİ CEZA YASAMIZ EVLİLİK İÇİNDE YAŞANILAN TECAVÜZÜ, İŞYERİNDE, EĞİTİM İLİŞKİSİ İÇİNDE YAŞANILAN SARKINTILIK, TACİZ YA DA TECAVÜZÜ, AYNI KONUTTA BİRLİKTE YAŞADIĞINIZ KİŞİDEN GELEN KÖTÜ MUAMELEYİ, AİLE HUKUKUNDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLERİN YERİNE

GETİRİLMEMESİNİ ARTIK SUÇ SAYMAKTADIR!

Bu eylemlerden biri söz konusu olduğunda, 4320 sayılı ailenin Korunmasına Dair yasadan yararlanıp koruma istenilebileceği gibi, Türk Ceza yasası hükümlerinin uygulanması istemi ile Cumhuriyet savcılığına da başvuruda bulunmak mümkündür. Her iki başvuruyu yani Aile mahkemesine yapılacak başvuru (4320 sayılı yasa çerçevesinde koruma isteği) ile Cumhuriyet savcılığına yapılacak suç duyurusunu aynı anda yapmak olanaklıdır.

Cinsel, Fiziksel, Psikolojik şiddete uğrayan mağdur bakımından yapılması gerekenler;

Olay anında (Cinsel, fiziksel ya da psikolojik şiddetin gerçekleştiği) bulunulan yerin en yakın polis ya da (jandarma bölgesi ise) jandarma karakoluna telefonla ya da bizzat giderek şikayetçi olmak gerekmektedir.

Karakola gitmek mümkün olmaz ise bulunduğunuz yer Cumhuriyet Savcılığına bir dilekçe ile bizzat suç duyurusunda bulunmak gerekmektedir.

Gerek karakola gerekse Savcılığa yapılacak başvuruda saldırıya uğrayan (cinsel, fiziksel ya da psikolojik) mağdur, başına gelen eylemin;

- ne olduğunu
- nasıl gerçekleştiğini (bıçak, sopa ve benzer bir araç kullanılmış ise bu aracın ne olduğu)
- kim veya kimler tarafından bu eylemin gerçekleştirildiği (saldırganla bir akrabalık ilişkisi var ise akrabalık bağı)
- olay sırasında gören var ise bunların anlatımı, bilinebiliyor ise isim ve soyadlarını

açıkça anlatmalı,

- saldırgandan şikayetçi olduğunu mutlaka tutanağa geçirmeli,
- Vakit kaybetmeden ADLİ TIP KURUMUNA GÖNDERİLEREK YARA, BERELERİN ve TECAVÜZÜN DOKTOR RAPORU İLE TESPİTİNİ talep etmelidir.

- Tecavüz esnasında saldırganın sperm ya da kanının bulaştığı eşya var ise bu eşya mutlaka saklanmalı ve şikayet edilen yere (karakol ya da savcılık) tutanakla teslim edilmelidir.

Tecavüz eyleminde yara, deride morluk gibi bulgular yok ise mutlaka 24 saat içinde adli tıbbı sevk istenerek, cinsel ilişkinin varlığı bir rapor ile tespit edilmesi sağlanmalıdır. Zira 24 saat geçtikten sonra cinsel ilişkinin izleri kaybolmakta ve tecavüzün kanıtlanması zorlaşmaktadır.

Bu işlemlerin sonunda Cumhuriyet savcılığı yapacağı soruşturma sonunda ya kamu davası açacak ya da şikayet edenin şahsi dava açma hakkı olduğunu belirterek takipsizlik kararı verecektir. Takipsizlik kararına karşı mağdur kadın şahsi dava açabilecektir. Şahsi dava, kişinin bizzat bir dilekçe ile ceza mahkemesine (Sulh Ceza mahkemesi) başvurması ile açılan davadır.

Takibi şikayete bağlı suçlarda şikayet ve şahsi dava açma süresi, suçun gerçekleştiği tarihten itibaren **ALTI AYDIR.**

Niteliğine göre tecavüz, taciz, sarkıntılık, söz atma, dayak, tehdit ve benzer eylemlerin takibi şikayete bağlı olabilir ya da kamu davası açılmayıp şahsi dava yoluyla takip edilecek bir suç olabilir. Bu durumda suçun gerçekleştiği tarihten itibaren ALTI AY içinde Cumhuriyet savcılığına şikayette bulunmalı ya da yine bu ALTI AYLIK süre içinde şahsi dava açılmalıdır.

Unutulmamalıdır ki,

TECAVÜZ BİR İNSANLIK SUÇUDUR VE ASLA TAKİPSİZ BIRAKILMAMALIDIR!

Ve yine unutulmamalıdır ki!

TECAVÜZ EYLEMİNİN MAĞDURU OLMAK ASLA UTANILACAK BİR ŞEY DEĞİLDİR!

TECAVÜZ EŞİNİZ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ OLSA BİLE BU SUÇTUR!

Tecavüz eylemi,

Beden ve ruh sağlığı bakımından kendini savunamayacak durumda bulunan kişilere karşı,

Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kullanılmak suretiyle (gözaltındayken ya da çalıştığınız işyerinde tecavüz),

Üçüncü derece dahil akrabalık ilişkisi bulunan kişiye karşı,

Silahla veya birden fazla kişi tarafından gerçekleştirilmesi halinde ceza arttırılır, varsa ayrıca kasten yaralama suçundan dolayı da cezalandırılır.

Tecavüz eylemi sonunda tecavüze uğrayan kişinin beden ve ruh sağlığı bozulmuş ise cezası daha ağırdır.

ÇOCUKLARA YÖNELİK HER TÜR CİNSEL İSTİSMAR CEZALANDIRILMAKTADIR!

Yakın akrabaların (baba, ağabey, dayı, amca, dede..) üvey baba, evlat edinen, vasi, öğretmen,

bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan kimselerin çocuklara yönelik her tür cinsel istismarında ceza ağırlaştırılmaktadır. Ağırlaştırılmış ceza ile birlikte eylemi gerçekleştiren ilgili kişinin konumuna göre velayet, vesayet hakkı da elinden alınmaktadır.

Çocuk aile bireylerinden biri tarafından ya da okulda öğretmen veya arkadaşları tarafından kendisine yönelik bir cinsel eylem içinde olduğunu söylüyorsa çocuk ciddiye alınmalı, doğru söylediği kabul edilerek dinlenmeli, izlenmeli ve derhal bir uzmanın desteği alınmalıdır!

Ankara Barosu Yayınları/2006

III - TÜRK MEDENİ YASASI

YENİ MEDENİ YASA İLE EVLİLİK İÇİNDE KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ SAĞLANMIŞTIR!

1 Ocak 2002 gününden itibaren uygulanmaya başlanan yeni Medeni Yasa evlilik içinde eşlere eşit haklar getirip ve eşit sorumluluklar yüklemiştir.

EVLENME

YAŞ

- Kadınlar ve erkekler 17 yaşını doldurmadan evlenemezler.
- Ancak önemli bir neden varsa ve 16 yaşını doldurduysanız, hakim kararıyla evlenmenize izin verilebilir.

EVLENMEYE RIZA

- Hiç kimse sizi zorla evlendiremez. Herkes evleneceği kişiyi seçme hakkına sahiptir.

- İstemediği biriyle evliliğe zorlanan **kişi Cumhuriyet Savcılığı'na şikayette** bulunabilir. Hata, hile, tehdit ile zorla yapılan evliliğin iptali için; iptal sebebinin öğrenildiği veya korkunun etkisinin sona erdiği tarihten başlayarak **6 ay** ve herhalde evlilik tarihinden itibaren **5 yıl** içinde dava açılabilir.

SOYADI

- **Evlilikten sonra önceki soyadınızı da kullanabilirsiniz.**

Evlenirken evlendirme memuruna, ya da daha sonra nüfus idaresine yapacağınız yazılı başvuru ile önceki soyadınızı kocanızın soyadı ile birlikte kullanabilirsiniz.

Boşandığınız takdirde kocanızın soyadını kullanmakta bir menfaatiniz varsa, bu konuda mahkemeye başvurup kocanızın soyadını kullanmanıza karar verilmesini isteyebilirsiniz. Bu talebi boşanma davanızda da ileri sürebilir ve karar altına alınmasını isteyebilirsiniz.

AİLE KONUTUNU SEÇME HAKKI

Eşler oturacakları konutu birlikte seçerler. Buna göre artık koca tek başına konutu seçemeyecek, eşler buna birlikte karar verecektir. Eşinin tek başına seçtiği konuta gitmeyen kadına karşı terk nedeniyle boşanma davası açılmayacaktır.

AİLE KONUTU ŞERHİ

Türk Medeni Kanunu, eşlerin oturdukları konuttan yararlanma ve kullanma hakkını etkileyen hukuksal işlemlerde tek başına hareket etmeyip, birlikte hareket ve karar vermek zorunluluğunu getirmiştir.

EŞLERDEN BİRİNE AİT AİLE KONUTLARINDA

Eğer yaşadığınız ev eşinizin üzerine ise ve satılmasını istemiyorsanız, tapu kütüğüne aile konutu şerhinin verilmesini isteyebilirsiniz. Tapusu eşler arasında müşterek olan ev için de aynı şerh verilebilir.

USUL

Bu şerhin verilmesi için, oturduğunuz mahallenin muhtarlığından alınan ikametgah belgesi, nüfus cüzdanı ve nüfus kaydı ile varsa bir adet vesikalık fotoğrafla birlikte tapu dairesine başvurmanız yeterli olacak.

Bu şerh tapu kütüğüne işlendikten sonra evin sahibi olan kocanız, sizin yazılı rızanız olmadıkça aile konutunu başkasına devredemez ve satamaz.

KİRALIK AİLE KONUTLARINDA

Kirada oturduğunuz evin kira sözleşmesi eşinizin adına yapılmışsa; kiralayana (ev sahibine) bildirimde bulunarak kira sözleşmesinin tarafı olabilirsiniz. Bu durumda ev sahibiniz sizi kiracı olarak kabul etmek zorundadır. Eşiniz sizin rızanız olmadan kira sözleşmesini sona erdiremez.

MESLEK SEÇİMİ

- Kadının bir meslek ve sanatla uğraşması kocanın iznine bağlı değildir.

Ankara Barosu Yayınları/2006

- Ancak, iş ve meslek seçiminde evliliğin huzur ve yararını dikkate almak gerekmektedir.

VELAYET

Çocuğunuzun velayetini kullanırken kocanızla ortak ve eşit haklara sahipsiniz.

Önceki Medeni Yasa 'da eşlerin velayeti birlikte kullanacağı, ancak anlaşmazlık halinde babanın oyunun üstün olacağı kuralı vardı. Şimdi velayeti kullanırken kocanızla aranızda bir anlaşmazlık olursa babanın oyu üstün kabul edilmeyip, bu anlaşmazlık konusunda aile mahkemesinin karar vermesini isteyebilirsiniz.

KADININ EVDEKİ EMEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ev içindeki EMEĞİNİZ ailenizin geçimine katkı olarak değerlendirilecek.

Yeni Medeni Yasamıza göre evlilik birliğinin giderlerini, **yani ailenin geçimini karı ve koca birlikte** karşılayacaklardır. Eğer kadın çalışıyorsa

birliğin giderine kazancı ile, ev kadını ise emeği ile katılacaktır.

Önceki Medeni Yasamız da ev içindeki emeğiniz, yani yaptığınız ev işleri (temizlik, çocuk bakımı, yemek yapmak, çamaşır yıkamak vb. gibi) evin geçimine katkı olarak değil, görev olarak kabul ediliyordu. Yeni Medeni Yasa ile, ev içinde yaptığınız işlere harcadığınız emek ailenin geçimine katkı olarak kabul edildi.

EVLİLİK BİRLİĞİ DEVAM EDERKEN ALINABİLECEK EKONOMİK TEDBİRLER

NAFAKA

Ortak hayat nedeniyle kişiliğiniz ekonomik güvenliğiniz veya ailenin huzuru ciddi biçimde tehlikeye düşmüşse ayrı yaşama hakkına sahipsiniz

- Aynı evde yaşarken, evin geçimine kazancı ile katkıda bulunmayan kocanızdan nafaka isteyebilirsiniz. Aynı evde yaşamak, kocanızdan nafaka istemeye engel değildir.

- Kocanız evden ayrılmış, evi terk etmiş ve ailenin geçimine katkıda bulunmuyor ise kendiniz ve çocuklarınız için nafaka isteyebilirsiniz.
- Birlikte yaşamaya ara vermeniz haklı bir sebebe dayanıyorsa veya eşiniz haklı bir sebep olmaksızın sizinle birlikte yaşamaktan kaçınıyorsa ayrı yaşama hakkına sahip olursunuz ve eşinizin evin geçimine katkıda bulunması için aile mahkemesinden karar alabilirsiniz.

YETKİLİ MAHKEME

Nafaka davasını **oturduğunuz yer mahkemesinde** açabileceğiniz gibi **Türkiye'nin her yerinde** ve Aile Mahkemelerinde açabilirsiniz.

**EŞİNİZLE BİRLİKTE YA DA AYRI YAŞARKEN
(BOŞANMA DAVASI AÇMADAN) NAFKA
İSTEYEBİLİRSİNİZ.**

TASARRUF YETKİSİNİN SINIRLANDIRILMASI

Ailenin ekonomik varlığının korunmasını isteyebilirsiniz. Bunun için,

ailenin ekonomik mal varlığının korunması veya evlilik birliğinden doğan mali yükümlülüğün yerine getirilmesi için, kocanızın malları üzerindeki tasarruf (harcama, satma vb. gibi) yetkisinin sınırlandırılmasını hakimden isteyebilirsiniz. Hakimin belirlediği mal varlığı değerleriyle ilgili tasarrufu kocanız ancak sizin rızanız ile yapabilir.

BOŞANMA

Yasada yazılı sebeplerden herhangi birine dayanarak BOŞANMA davası hakkına sahipsiniz.

- Kocanız size kötü muamele ediyorsa,
- Hayatınıza kast edecek veya onur kırıcı davranışlarda bulunuyorsa,
- Küçük düşürücü suç işlemişse veya haysiyetsiz bir hayat sürüyorsa,
- Evlilik dışı bir başka ilişkisi varsa (Zina),

Ankara Barosu Yayınları/2006

- Evlilik birliğinin yükümlülüklerini yerine getirmemek amacıyla evi terk ettiyse ve haklı bir sebep olmadan eve dönmüyorsa (Terk),
- Tedavisi imkansız akıl hastası ise ve bu durum evliliği sizin için çekilmez hale getirmiş ise,
- Evlilik birliği ortak hayatın sürdürülmesi sizden beklenemeyecek derecede temelinden sarsılmışsa (şiddetli geçimsizlik),

Bu sebeplerden birine veya birkaçına dayanarak boşanma davası açabilirsiniz.

TEDBİR NAFAKASI

Boşanma davası açıldıktan sonra NASIL GEÇİNİRİM, NEREDE YAŞARIM endişesini taşımayın. Boşanma davasına bakan aile mahkemesi hakimi gerekli tedbirleri alacaktır!

Kim tarafından açılmış olursa olsun boşanma davası açıldıktan sonra, eğer barınacağınız bir yeriniz yok ise (eşiniz sizi dövüp, evden kovduysa, ya da evden ayrılmak ve bir başka yere sığınmak zorunda

kaldıysanız..), geçinebileceğiniz bir geliriniz yok ise (ev kadını iseniz, ya da çalışıyor olsanız bile geliriniz eşinizin gelirinden düşük ise...)ve çocukların bakım ve korunması söz konusu ise hakim bu konularda boşanma davası boyunca gerekli önlemleri alacaktır.

MADDİ-MANEVİ TAZMİNAT

Eşinizden maddi-manevi tazminat isteme hakkınız var.

Sizin açtığınız veya eşinizin size karşı açtığı boşanma davasında;

- Boşanmaya neden olan olaylara kocanızın kusurlu davranışları neden olmuş ve bu olaylarda siz kusursuz ya da daha az kusurlu iseniz;
- Bu olaylar nedeniyle sizin kişilik haklarınız ihlal edilmiş ise,
- Bütün bu olayları şahitlerle ve/veya belge ile ispatlarsanız manevi tazminat,

Ankara Barosu Yayınları/2006

- Evlilik birliği içinde zarar gören mevcut ve beklenen menfaatleriniz için ise maddi tazminat isteyebilirsiniz.

YOKSULLUK NAFAKASI

Yoksulluk Nafakası Sizin İstemenize Bağlıdır!

Boşanmaya neden olan olaylarda eşinizden daha fazla kusurlu değilseniz, herhangi bir işte çalışmıyorsanız ve bir geliriniz yok ise, yani boşanma ile yoksulluğa düşecekseniz süresiz olarak nafaka, yani **yoksulluk nafakası** isteyebilirsiniz.

Bu yoksulluk nafakası sizin bir geliriniz oluncaya dek ya da yeniden evleninceye kadar devam eder.

BOŞANMA DAVASINDA AÇIKÇA YOKSULLUK NAFKASI İSTEMENİZ ŞARTTIR.

İSTEDİĞİNİZ BU YOKSULLUK NAFKASININ MİKTARININ SONRAKİ YILLAR İÇİN BELİRLENMESİNİ DE İSTEYEBİLİRSİNİZ. Böylece boşanma davasından sonra nafakanın yükseltilmesi için yeniden dava açmak zorunda kalmayacaksınız.

Boşanma davası sırasında istemediğiniz nafaka ve tazminat haklarınızı boşanma davası kesinleştikten sonra **BİR YIL** içinde istemezseniz bu hakkınız düşer ve artık isteyemezsiniz.

Ancak boşanma davası sırasında yoksulluk nafakası talebi olmadığı açıkça beyan edilmişse, bu bir yıllık süre içinde dahi istenemez.

VELAYET VE İŞTİRAK NAFAKASI

Boşanma kararı verilmesi durumunda, çocukların velayetinin size verilmesini ve onlar için nafaka isteyebilirsiniz!

- Çocukların velayetinin kime verileceği konusunda “kız çocuk anneye, erkek çocuk babaya.. ya da ..babanın maddi durumu iyi, bu nedenle çocukları babaya verirler..” düşüncesi yanlıştır. Mahkemece bu konuda esas alınacak husus, çocukların annenin bakım ve şefkatine muhtaç olup olmadıkları hususudur.
- Eğer çocuklarınıza kötü muamele etmiyorsanız, onların bedensel ve ruhsal gelişimine engel olacak

bir davranış içinde değilseniz, istemeniz halinde hakim çocukların velayetini size verecektir.

- Hakim eğer çocukların velayetinin size verilmesine karar verirse, siz istemeseniz dahi onlar için ayrıca nafaka(iştirak nafakası) ödenmesine de karar verebilecektir.

ÇOCUKLARINIZ İÇİN İŞTİRAK NAFAKASI HER ZAMAN İSTEYEBİLİR, MAHKEMEDEN NAFAKA MİKTARININ GELECEK YILLARDA BELLİ ORANDA ARTTIRILACAĞINA İLİŞKİN TALEPTE BULUNABİLİRSİNİZ! Böylece her yıl nafaka artırımını için dava açma zorunluluğundan kurtulmuş olursunuz!

EŞİNİZİN SİZE NAFAKA (tedbir, iştirak, yoksulluk) ÖDEMESİNE İLİŞKİN MAHKEME KARARI KESİNLEŞMESİNE RAĞMEN NAFAKA ÖDEMİYORSA CEZALANDIRILMASI İÇİN İCRA CEZA MAHKEMESİNE BAŞVURABİLİRSİNİZ

CEYİZ VE ZİYNET EŞYALARI

Eşinizde kalan çeyiz ve ev eşyanız ziynet eşyanızın iadesini veya bedelinin ödenmesini isteyebilirsiniz!

Boşanma davası ile birlikte ya da ayrı bir dava ile çeyiz eşyanız ve size ait olan ev eşyasının iade edilmesini, iade edilemiyor ise bu eşyaların bedelinin ödenmesini isteyebilirsiniz.

Düğünde ve sonradan alınmış olan ziynet eşyalarınız evlilik sırasında kocanız tarafından (evin geçimi için, araba ya da ev almak ya da iş kurmak vb. nedenlerle)bozdurulmuş ise ve bu ziynet eşyanız kocanızda kalmış ise bu ziynet eşyalarınızın da aynen iadesini veya bedelinin ödenmesini isteyebilirsiniz.

İadesini istediğiniz eşyanızı veya eşyanın karşılığı olan alacağınızı belgeyle (fatura, çeyiz senedi vb. gibi) fotoğraf, video, kaset veya şahitlerle ispatlayabilirsiniz.

YETKİLİ MAHKEME

Boşanma davalarında yetkili mahkeme eşlerden birinin yerleşim yeri veya son defa altı aydan beri birlikte oturdukları yer mahkemesidir.

Ankara Barosu Yayınları/2006

Buna göre yerleşme niyetiyle oturduğunuz her yerde boşanma davanızı açabilirsiniz.

Kocanızla birlikte oturduğunuz ortak konutunuzdan ayrılıp başka bir şehre yerleştiyseniz boşanma davanızı bulunduğunuz şehirde açabilirsiniz.

GİZLİ DURUŞMA İSTEMİ

Hakimden boşanma davanızın gizli olarak yapılmasını isteyebilirsiniz!

Boşanma davalarında, taraflardan birinin istemesi halinde hakim, davanın gizli olarak yapılmasına karar verebilir.

YASAL MAL REJİMİ (EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ)

Eşler arasındaki YASAL MAL REJİMİ değişti. Edinilmiş mallara katılma rejimi artık yasallaştı. Artık eşinizin üzerine alınan mallara da ortak olacaksınız.

1 Ocak 2002 gününe kadar evlilik içinde alınmış olan mallar, kimin adına ise onun olmaya devam edecek, ancak 1 Ocak 2002 gününden sonra alınan mallar paylaşılacaktır.

Ancak, 1 Ocak 2002 gününden önce alınmış olup ta kocanızın adına kaydedilmiş olan malların alınması sırasında parasal katkıda bulduysanız ya da parasal katkınız yok ise dahi ev içindeki emeğinizdeki katkı nedeniyle dava açabilir, parasal katkınızı alabilirsiniz.

MİRAS HUKUKU İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Aile Konutu ve Ev Eşyası

Aile konutu ve ev eşyası ile ilgili olarak sağ kalan eşe tercih hakkı getirilmiştir.

Eski yaşantısını sürdürebilmesi için ölen eşine ait ve birlikte yaşadıkları konut olan taşınmaz üzerinde kendisine miras alacağından düşülmek ve yetmezse bedelini ödemek koşuluyla intifa (yararlanma) ya da oturma hakkı tanınmasını isteyebilecektir. Aynı

Ankara Barosu Yayınları/2006

koşullar altında ev eşyası üzerinde mülkiyet hakkı tanınmasını da isteyebilecektir.

MİRAS PAYLARI

Sağ kalan eşin MİRAS PAYLARI değiştirilmiştir.

Yeni Medeni Yasa'mıza göre sağ kalan eş birlikte bulunduğu diğer mirasçılara göre mirastan pay alır.

- Miras bırakan eşinin çocukları ile birlikte mirasçı olur ise $\frac{1}{4}$ oranında,
- Miras bırakan eşin ana-babası ile birlikte mirasçı olur ise $\frac{1}{2}$ oranında;
- Miras bırakan eşin büyük ana ve büyük babaları ile birlikte mirasçı olur ise $\frac{3}{4}$ oranında; bunlar da yoksa tamamına mirasçı olacaktır.

İMAM NİKAHI GEÇERSİZDİR!

Medeni Yasa'nın korumasından yararlanmak istiyorsanız mutlaka resmi nikah yaptırmanız

gerekmektedir. Zira yeni Türk Ceza Yasasına göre de imam nikahı ile yaşamak artık suçtur!

Resmi nikahınız yoksa, boşanma davası açamazsınız, nafaka-tazminat isteyemezsiniz, birlikte yaşadığınız kişinin sosyal güvenlik haklarından ve emekli maaşından yararlanamazsınız ve bu beraberlikten doğan çocuklarınız da babalarının soyadını taşıyamazlar.

Resmi nikah yaptırmadan ve resmi nikah belgesini göstermeden dini nikah yapılması, Türk Ceza Yasa'sına göre de SUÇTUR. Resmi nikah yaptırmadan dini nikah yaptıranlar ve bu dini nikahı kıyanlar da suç işlemiş olurlar.

EVLİLİK BİRLİĞİ DIŞINDA DOĞAN ÇOCUĞUN HUKUKİ DURUMU

Evlilik birliği dışında doğan çocuğun velayeti anneye aittir ve bunun için bir mahkeme kararı gerekmez.

- Evlilik birliği dışında doğan çocuk anne soyadını alır.

- Hatta babanın babalığı tanıma yoluyla veya babalık davası ile tespit edilmiş ve baba nüfusuna kayıt yapılmış olsa dahi çocuk yine annenin soyadını taşımaya devam eder. Ancak baba nüfusuna kayıt edilmişse evlilik içinde doğan çocukla aynı miras haklarına sahip olur.

EVLAT EDİNME

GENEL KOŞULLAR

- Evlat edinen tarafından küçüğe bir yıl süreyle bakılmış ve eğitilmiş olması,
- Evlat edinmenin her halde küçüğün yararına bulunması,
- Evlat edinenin diğer çocuklarının yararlarını hakkaniyete aykırı biçimde zedelenmemesi,
- Evlat edineceğiniz kişinin sizden en az 18 yaş küçük olması gerekmektedir.

Resmi nikahlı olmadığınız kişiyle birlikte evlat edinilemez.

Evliyseniz ancak eşinizle birlikte, eşinizin rızasını alarak evlat edinebilirsiniz. Kendi çocuğunuzun olması evlat edinmeye engel değildir. Kendi çocuğunuzun yararına aykırı davranmamak şartı ile onu evlat edinebilirsiniz.

Evlatlıkla evlenmek yasaktır!

Yeni Medeni Kanunumuz evlatlıkla evlenmeyi kesinlikle yasaklamıştır.

BİRLİKTE EVLAT EDİNME

Eşlerin birlikte evlat edinebilmesi için iki koşuldan birinin gerçekleşmiş olması gerekir.

- Eşler 30 yaşını doldurmuş olmalı
- veya en az 5 yıllık evli olmalı

Bu koşullardan biri olduğu halde, en az bir yıl ona bakmış ve eğitimini sağlamış olmak koşuluyla birlikte evlat edinebilirsiniz.

Eşinizin önceki evliliğinden doğan çocuğunu;

Ankara Barosu Yayınları/2006

- En az 2 yıllık evli olmanız
- veya 30 yaşını doldurmuş bulunmanız halinde evlat edinebilirsiniz.

TEK BAŞINA EVLAT EDİNME

Evlat edinmek için evli olmak şart değil.

Evli değilseniz ancak 30 yaşını doldurmuşsanız aynı koşullarla tek başınıza da evlat edinebilirsiniz.

ERGİN VE KISITLILARIN EVLAT EDİNİLMESİ

18 yaşından büyüklerin, evli olanların ve kısıtlıların evlat edinilmesi, **evlat edinecek kişinin altsoyunun (çocuğunun) onayı ve en az 5 yıldan beri bakılıp gözetilmesi** halinde mümkün olabilmektedir.

IV-AİLE MAHKEMELERİ

Medeni Yasa'da yapılan değişiklikle evlilik içinde kadın-erkek eşitliği sağlandığından, eşlerin birlikte karar veremedikleri durumlarda karar vermek, aile hukukuna ilişkin tüm yargılamaları yapmak üzere, kadın ve çocuk haklarının uygulamaya geçebilmesi için uzmanlık mahkemeleri olan Aile mahkemeleri kurulmuştur.

- Aile Mahkemesi hakimi;
- 4320 sayılı Yasaya ilişkin tedbirleri almakla,
- Boşanma, maddi manevi tazminat, nafaka, velayet, evlat edinme, vesayet, babalık, tanıma (v.b. gibi) aile hukukuna ilişkin davalara bakmakla,
- Baktığı davalar esnasında çocuklar ve yetişkinlerin haklarının korunmasına yönelik her türlü eğitici, koruyucu ve sosyal tedbirleri almakla,

Ankara Barosu Yayınları/2006

- Evlilik birliği sürerken eşlerin birlikte karar vermesi gerektiği durumlarda anlaşma sağlanamadığı takdirde karar vermekle,
- Eşler arasındaki mal rejiminin (Edinilmiş mallara katılma, mal ortalığı, paylaşmalı mal ayrılığı) tasfiyesini yapmakla görevlendirilmiştir.

V- İŞ KANUNU

EŞİT DAVRANMA İLKESİ !

İş İlişkisinde Cinsiyet Nedeniyle Ayırım Yapılamaz.

İş ilişkisinde; dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamayacağı esastır.

İşveren, biyolojik sebepler veya işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça, bir işçiye, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartların oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapamaz.

Aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılamaz.

İşçinin cinsiyeti nedeniyle (doğum, emzirme gibi...) özel koruyucu hükümlerin uygulanması, daha düşük bir ücretin uygulanmasını haklı kılmaz.

Ankara Barosu Yayınları/2006

İş ilişkisinde veya sona ermesinde işveren bu ilkelere aykırı davranır ise; işçi, dört aya kadar ücreti tutarındaki uygun bir tazminattan başka, yoksun bırakıldığı haklarını da talep edebilir.

Cinsiyet, Medeni Hal, Aile Yükümlülükleri, Hamilelik, Doğum ve Süt İzinlerini Kullanmak İş Akdinin Feshini İçin Geçerli Sebepler Değildir:

Doğum İzni Toplam 16 haftadır. Doğum İzni Sırasında Kadın İşçilerin Çalıştırılmamaları Esastır.

Kadın işçilerin doğumda önce sekiz ve doğumda sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelere eklenir.

Yukarıda öngörülen süreler işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra

gerekirse artırılabilir. Bu süreler hekim raporu ile belirtilir.

Hamilelik sürecince kadın işçiye periyodik kontroller için ücretli izin verilir.

Hekim raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın işçi sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılır. Bu halde işçinin ücretinde bir indirim yapılamaz.

İsteği halinde kadın işçiye, on altı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde on sekiz haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verilir. Bu süre, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.

Geçerli Olmayan Bir Sebep İle İş Akdiniz Feshedildiğinde İşe İadenizi İstebilirsiniz:

İş akdiniz; cinsiyet, medeni hal, aile yükümlülükleri, hamilelik, doğum ve doğum iznini kullanmak nedenlerinden biri ile işverence feshedilecek olursa işe geri dönmenizi talep edebilirsiniz.

İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verilirse, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. Bu kararda, işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. İşveren, başvurusuna rağmen işçiyi bir ay içinde işe başlatmaz ise, en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

İşçi kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinde itibaren on iş günü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorundadır. İşçi bu sürede başvuruda bulunmaz ise, işverence yapılmış olan fesih geçerli bir fesih sayılır ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur.

Cinsel Tacize Uğrayan İşçinin İş Akdini Derhal Fesih Hakkı Vardır.

İşçinin, diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde cinsel tacize uğradığını işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemlerin alınmaması

halinde işçinin iş sözleşmesini derhal fesih hakkı vardır.

Ancak fesih yetkisi, iki taraftan birinin bu çeşit davranışlarda bulunduğunu diğer tarafın öğrendiği günden başlayarak altı iş günü geçtikten ve her halde fiilin gerçekleşmesinden itibaren bir yıl sonra kullanılamaz.

Geçerli Olmayan Bir Sebep İle İş Akdiniz Feshedildiğinde veya Fesih Bildiriminde Sebep Gösterilmemiş ise Tazminat ve Diğer İşçilik Haklarınızı İsteyebilirsiniz:

İşveren fesih bildiriminde sebep bildirmeksizin veya geçerli olmayan bir sebeple, (cinsiyet, medeni hal, gebelik, doğum, doğum iznini kullanmak, cinsel taciz v.b. gibi) işveren sizi işten çıkaracak olursa, çalıştığınız tüm sürenin kıdem ve ihbar tazminatını ve diğer tüm işçilik haklarını ödemek zorundadır. Eğer ödemez ise **BİR AY İÇİNDE** İş Mahkemesinde dava açabilirsiniz.

Çalışırken evlendiğiniz takdirde, evlilik tarihinden itibaren bir yıl içinde isterseniz kıdem tazminatı olarak işten ayrılma hakkınız vardır.

İşe başladığınız gün, yasa gereği sigortalı sayılırsınız. İşveren çalışmanızı Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirmez ise işe giriş bildirgenizi siz verebilirsiniz.

Sosyal güvenlikten yararlanmak istiyorsanız, emekli olup, emekli maaşı alabilmeniz, meslek hastalığı, hastalık, analık, malullük ve ölüm risklerine karşı korunabilmeniz için çalıştığınız tüm sürenin sigorta kayıtlarına işlenmesi gerekir.

Bazı işverenler SSK'na sigorta primi ödememek için, sigortasız işçi çalıştırabilir ya da çalıştığınız süreyi eksik bildirebilir. "İşe giriş bildirgesi" verilmesini talep ettiğiniz için ya da siz bildirge verdiğiniz için işverenin sizi işten çıkarma hakkı yoktur. Aksi durumda İş Mahkemesi'nde dava açabilirsiniz.

ÖRNEK DİLEKÇELER

1-) 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Yasa-Koruma Kararı İstemine İlişkin Dilekçe Örneği

NÖBETÇİ AİLE MAHKEMESİ SAYIN YARGIÇLIĞI'NA

ANKARA

- TEDBİR İSTEYEN** : İsim, Soyad ve adres
- ALEYHİNE TEDBİR İSTENEN** : Şiddet uygulayanın isim, soyad ve adresi
- D.KONUSU** : 4320 sayılı yasa gereğın koruma-tedbir kararı verilmesi istemidir.
- AÇIKLAMALAR** :
- Eşim iletarihinde evlendim. Bu evlilikten ...doğumlu, müşterek... tane çocuğumuz bulunmaktadır.
- Eşim beni ve çocukları sürekli dövmede, hakaret ve tehdit etmektedir. (Burada somut başkaca her ne olay var ise bunların da anlatılması gerekmektedir.)

Son dövduğünde karakola gidip şikayetçi oldum. Adli tıp doktoruna gönderilip.... günlük rapor aldım. Kendimin ve çocuklarımın can güvenliği kalmayıp, sürekli korku içinde yaşamaktayım.

Bu nedenle yasanın belirttiği bütün tedbirlerin alınmasını, eşimin en fazla süreyle evden uzaklaştırılmasını istemekteyim.

Bu süre içinde kendimin ve çocuklarımın geçinebilmesi için de aylık....YTL nafaka bağlanmasını istemekteyim. (Burada kendinizin ve eşinizin gelir durumunun belirtilmesi gerekmektedir.)

SONUÇ VE İSTEM

: Yukarıda sunduğum nedenlerle, 4320 sayılı yasa gereğince tüm tedbirlerin alınması, koruma kararı verilmesini, nafakaya hükmedilmesini dilerim.

Saygılarımla.

İsim Soyad
İmza

Eki: (Varsa) Doktor raporu
(varsa konuyla ilgili başkaca belgeler)

2-) Cumhuriyet Savcılığına Yapılacak Şikayete İlişkin Dilekçe Örneği

CUMHURİYET SAVCILIGI'NA

ANKARA

- ŞİKAYET EDEN** : İsim, Soyad, adres
- ŞİKAYET EDİLEN** : Eşinizin isim, soyad ve adresi
- SUÇ** : Aile içi şiddet, müessir fiil (başkaca eylem varsa bunlar belirtilecek.Hakaret, Tehdit, silah teşhiri.. gibi)
- SUÇ TARİHİ** : Olay tarihi belirtilecektir.

ŞİKAYET NEDENLERİ :

Eşimle.. tarihinde evlendik. Bu evlilikten müşterek ..çocuklarımız bulunmaktadır.

Eşim bana ve çocuklara sürekli şiddet uygulamakta, dövmekte, tehdit etmekte, hakaret ve küfür etmektedir.

(Olayın detayı ayrıca anlatılacaktır)

Can güvenliğimiz bulunma-maktadır. Eñ son dövmesi sonucu yaralandım. Bunun tespiti için adli tıppa sevkimi istemekteyim.

Eşim hakkında şikayetçiyim. Gerekli soruşturmanın yapılarak kamu davası açılmasını ve cezalandırılmasını, ilgili koruma tedbirlerinin de alınmasını istemekteyim.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda sunduğum nedenlerle adli tıbbı sevkim ile yapılacak soruşturma sonunda, şahsi haklarım saklı kalmak kaydı ile eşim hakkında kamu davası açılmasını ve cezalandırılmasını, 4320 sayılı yasa uyarınca koruma tedbirlerinin alınmasını dilerim.

Saygılarımla.

İsim, Soyad
İmza

3-) Tecavüz Ve Cinsel İstismara İlişkin Şikayet Dilekçesi

CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA

ANKARA

ŞİKAYET EDEN : İsim, soyad, adres

SANIK : İsim, Soyad, adres

SUÇ : Taciz, Tecavüz, cinsel İstismar

SUÇ TARİHİ : Olay tarihi belirtilecektir.

AÇIKLAMALAR :

Sanık eşimdir, (ya da başkası ise yakınlık derecesi belirtilecektir) Eşim (ya da eylemi yapan kişi) yaşındaki kızım/oğluma şeklinde cinsel istismarda bulunmaktadır. (Eylemin nasıl gerçekleştiği anlatılacak)

Çocuğumun cinsel istismarına ilişkin Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Koruma Biriminden alınan raporumuz (varsa bedensel ve ruhsal değerlendirmeye ilişkin rapor) ekte sunulmaktadır.

Çocuğumun hayatı, ruhsal ve bedensel sağlığı ve gelişimi ağır tehdit altındadır. Bu nedenle eşimin (ya da eylemcinin) cezalandırılması, (eylemcinin eş olması halinde evden uzaklaştırılması) için makamınıza müracaat ediyoruz.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda sunduğum nedenlerle eylemi gerçekleştirenin cezalandırılmasını (baba ise evden uzaklaştırılmasını) dilerim.

Saygılarımla.

Şikayet

İsim, soyad

İmza

Ek:Varsa doktor raporu

**4-) Nafaka Borcunu Ödemeyen Borçlunun
Cezalandırılması İstemine İlişkin Dilekçe Örneği**

İCRA CEZA MAHKEMESİ

SAYIN HAKİMLİĞİ'NE

ANKARA

İCRA MÜDÜRLÜĞÜ DOSYA NO :

ŞİKAYET EDEN

Nafaka alacaklısı : İsim, Soyad, adres

SANIK

Nafaka Borçlusu : Eşin isim soyad ve adresi

D.KONUSU

: Nafaka borcunu ödemeyen sanığın
cezalandırılması istemidir.

AÇIKLAMALAR :

Eşim aleyhine Aile
Mahkemesininsayılı dosyası ile açmış bulunduğum
davada lehime aylık TL. Nafakaya hükmedilmiştir.

Eşim birikmiş nafaka borcunu ödemeyince, Ankara icra müdürlüğünün ... sayılı dosyası ile icra takibi yapmış bulunmaktayım. Ancak icra takibi kesinleştiği halde nafaka borcunu ödememektedir.

Bu nedenle nafaka borcunu ödemeyen eşimin cezalandırılması için mahkememize müracaat ediyorum.

HUKUKİ NEDENLER : İY ve her tür yasal mevzuat.

DELİLLERİMİZ :Aile Mahkemesinin sayılı dosyası, .. icra müdürlüğünün ... sayılı dosyası ve her tür delil.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda sunduğum nedenlerle nafaka borcunu ödemeyen sanığın cezalandırılmasını dilerim.

Saygılarımla.

Şikâyet

İsim, soyad

İmza

ANKARADA BAŞVURULACAK MERKEZ VE KURUMLAR

- 1-** Ankara Barosu Kadın Danışma Merkezi
Ankara Adliye Sarayı 2.Kat **Sıhhiye /ANKARA**
Telefon : 0 312 310 55 26
- 2-** Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve
Çocuk Esirgeme Kurumu:
Adres
Tel 0 312 311 17 02
- 3-** Kadın Dayanışma Vakfı
Mithatpaşa Cad No:10/11 **Sıhhiye-ANKARA**
Tel. 0 312 430 40 05
- 4-** Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
Meşrutiyet cad.No:19 **Kızılay/ANKARA**
Tel:0 312 419 29 79
- 5-** Polis İmdat –155
- 6-** Jandarma İmdat-156
- 7-** Alo SHÇEK:Atatürk Bulvarı No:76 **Kızılay/ANKARA**
Tel. 0 312 418 66 62
- 8-** Emniyet Genel Müd. Çocuk Şb. 0 312 412 28 30
- 9-** Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk
Koruma Birimi
Tel. 0 312 202 60 02

Ankara Barosu Yayınları/2006

KADIN DANIŞMA MERKEZİ BULUNAN İLLER VE TELEFON NUMARALARI

İstanbul Barosu	:	0212. 251 98 55
Antalya Barosu	:	0.242. 248 07 66
Denizli Barosu	:	0258. 265 10 59
Adana Barosu	:	0322. 351 21 21
Bursa Barosu	:	0.224. 272 11 94
ADLİ YARDIM	:	

Bir avukata ihtiyaç duyduğunuzda ekonomik olarak güçsüz iseniz, yaşadığınız ile bağlı Baroların Adli Yardım Kurullarına başvurarak kimliğinizi ikametgah belgenizi ve muhtardan alacağınız, fakirlik belgesini ibraz ederek ücretsiz avukat atanmasını talep edebilirsiniz

